

Ehdotus finanssipoliittisen neuvoston perustamiseksi*

Ari Hyytinen

Professori

Jyväskylän yliopiston kauppakorkeakoulu

Jukka Pirttilä

Professori

Tampereen yliopisto

Matti Pohjola

Professori

Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulu

Roope Uusitalo

Professori

HECER, Helsingin yliopisto

1. Johdanto

Finanssipoliittisilla neuvostoilla tarkoitetaan itsenäisiä, usein akateemisista jäsenistä koostuvia finanssipolitiikan tavoitteiden toteutumista arvioivia elimiä. Tällaisia instituutiota on ollut olemassa jo vuosikymmeniä, mutta viime vuosina niiden määrä on nopeasti kasvanut. Suomen kannalta kiinnostavin vertailukohta on ruotsalainen *Finanspolitiska Rådet*, joka perustettiin 2007 ja jolla on ollut varsin näkyvä rooli hallituksen talouspolitiikan arvioinnissa ja politiikkasuositusten antajana Ruotsissa.

Finanssipoliittisten neuvostojen perustamisen pohtiminen on nyt erityisen ajankohtaista, sillä joulukuun 2011 valtiosopimuksessa (*Common provisions for monitoring and assessing draft budgetary plans and ensuring the correcti-*

on of excessive deficit of the Member States in the euro area) EU-maat sopivat, että

- jäsenmaat julkaisevat riippumattomiin makroennusteisiin pohjautuvan keskipitkän ajan finanssipoliittisen suunnitelman (artikla 3:1),
- jäsenmailla on numeerisia finanssipoliittisiä sääntöjä (artikla 4:1) ja että
- näitä sääntöjä valvoo riippumaton finanssipoliittinen neuvosto (artikla 4:2).

Yllä listatuista viimeisin, finanssipolitiikan valvontaa koskeva vaatimus voidaan toteuttaa monella eri tavalla. Ehdotuksemme yksi lähtökohta on se, että tämä vaatimus voitaisiin toteuttaa uuden instituution, finanssipoliittisen neuvoston avulla.

Artikkelimme seuraavassa jaksossa käsitellään lyhyesti kokemuksia finanssipoliittisista neuvostoista muissa maissa. Jaksossa 3 tehdään yhteenveto aiemmista suomalaisista finanssipoliittisen neuvoston tarpeellisuutta koskevista kommentteista. Jaksossa 4 esitetään varsinainen

* Artikkelin perustuu muistioon, jonka olemme valtiovarainministeriön taloustieteellisen neuvoston jäsenenä laatineet valtiovarainministeri Jutta Urpilaiselle toukokuussa 2012. Kiitämme Ilkka Kajastetta kommentteista.

ehdotus neuvoston toteuttamistavasta, jonka jälkeen tehdään yhteenvedo suosituksistamme.

2. Kokemukset finanssipoliittisista neuvostoista muista maista

Finanssipoliittisten neuvostojen toiminnasta on viime vuosina kirjoitettu lukuisia hyviä katsauksia (Calmfors ja Wren-Lewis 2011, Calmfors 2012, Hagemann 2011). Keskeinen syy finanssipoliittisten neuvostojen tai muiden finanssipoliitiikan vahtikoirien perustamiselle on ollut poliittisen järjestelmän taipumus tuottaa julkiseen talouteen alijäämää. Julkisen talouden alijäämiä tarvitaan kokonaiskysynnän elvyttämiseen lama-aikana ja matalasuhdanteissa. Kroonisella taipumuksella julkisen talouden alijäämään (*deficit bias*) tarkoitetaan ilmiötä, jossa julkinen talous on keskimäärin alijäämäinen yli suhdannevaihtelujen. Tällainen alijäämä johtaa julkisen velan kasvuun, mikä rasittaa korkomenojen kautta julkista taloutta ja heikentää luottamusta valtioiden kykyyn vastata velastaan.

Kroonisten alijäämien syntymiselle on esitetty monia eri syitä. Yksi syy on poliittisen päätöksentekohorisontin lyhyys. Poliittiset päätöksentekijät eivät voi laskea olevansa vallassa seuraavilla vaalikausilla, joten päätöksiä tehdään vain kuluvan vaalikauden tilanteen perusteella.

Krooniset alijäämät ovat osoittautuneet erityisen ongelmallisiksi nykyisen talouskriisin vuoksi. Esimerkiksi Blanchard, Dell’Ariccia ja Mauro (2010) korostavat, että talouskriisi toi uudelleen esiin tarpeen aktiiviselle elvyttävälle finanssipoliitiikalle. Tällaista politiikkaa ei voi kuitenkaan toteuttaa, ellei hyvinä vuosina ole kerätty riittävästi ylijäämiä, jotka luovat finanssipoliittista toimintatilaa (*fiscal space*).

Finanssipoliittisen neuvoston olemassaolo voi edistää julkisen talouden vastuullisuutta. Neuvosto voi nostaa julkisen talouden ongelmia yleiseen keskusteluun, mikä lisää kansalaisten tietämystä julkisen talouden tilanteesta ja poliitikkojen halua välttää liiallisia alijäämiä. Suoranaista empiiristä näyttöä, jossa pystyttäisiin osoittamaan selkeä syy-seuraussuhde finanssipoliittisten neuvostojen olemassaolosta pienempiin alijäämiin, ei kuitenkaan ole – ainakaan vielä – olemassa. Haasteena näytön tuottamisessa on se, että maat, joissa julkinen talous on paremmassa kunnossa, perustavat suuremmalla todennäköisyydellä myös valtiontaloutta vahtivia instituutioita. Finanssipoliittisten neuvostojen olemassaolon keskeinen lisäperuste onkin se, että hallitusten itsensä asettamia finanssipoliittisia tavoitteita valvoo riippumattoman elin.

Kokemukset finanssipoliittisten neuvostojen toiminnasta ovat pääsääntöisesti hyviä: päätöksenteon läpinäkyvyys on parantunut ja taluspoliittisen keskustelun taso on noussut. Finanssipoliitiikan säännöt eivät myöskään voi kokonaan korvata finanssipoliittisia neuvostoja, sillä säännöt ovat liian jäykkiä ja finanssipoliittista harkintaa tarvitaan joka tapauksessa.

Neuvostojen ongelmaksi saattaa nousta se, että hallitukset eivät välttämättä halua sitoutua niiden rahoittamiseen, mikäli ne koetaan liian kriittiseksi päättäjiä kohtaan. Tällainen episodi koettiin muun muassa Ruotsissa (Calmfors 2012).

Finanssipoliittiset neuvostot tarvitsevat jonkin verran resursseja. Kun niistä on pulaa, on tärkeää, että neuvosto tuottaa jotakin lisäarvoa jo olemassa olevien instituutioiden arviointi- ja seurantatyöhön. Calmfors (2012) tähdentää, että yhtä oikeaa mallia ei ole olemassa, vaan finanssipoliittinen neuvosto pitää sovittaa kun-

kin maan institutionaaliseen ympäristöön. Hollannista saadut kokemukset osoittavat myös, että toimivaa finanssipoliittista instituutiota ei rakenneta hetkessä ja että sen toimintamallin muotoutumiselle ja vakiinnuttamiselle on syytä varata riittävästi aikaa (Bos ja Teulings 2012).

3. Suomalaisia näkökulmia finanssipoliittisiin neuvostoihin

Suomessa finanssipoliittisen instituution tarvetta on pohdittu jo lukuisissa kirjoituksissa (ks. esim. Valtioneuvoston kanslia 2010, Haaparanta 2010, Yläoutinen 2011 ja Korkman 2012). Tästä syystä nostamme esiin vain muutamia näkökulmia.

Suomessa, kuten muissakin Pohjoismaissa, julkinen talous on ollut vähemmän alijäämäinen kuin monessa muussa Euroopan maassa. Valtiovarainministeriö on itse ottanut vahvan valtiontalouden vahtikoiran roolin. Näistä syistä tarve julkisen talouden kuria valvovalle elimelle voi olla pienempi meillä kuin muualla. Esimerkiksi Korkman (2010) kuitenkin huomauttaa, että julkisen talouden tilanne muodostuu tulevaisuudessa vaikeammaksi ikäänymisen aiheuttaman kestävyysvajeen ja mahdollisen hitaamman kasvun ajan vuoksi. Samalla tarve julkista taloutta vahvistaville instituutioille kasvaa. Ei ole myöskään selvää, että valtiovarainministeriö pysyy automaattisesti vahvana vahtikoirana, ellei institutionaalinen ympäristö edesauta tällaista toimintaa.

Finanssipoliittisen neuvoston tehtäviin kuuluu harjoitetun talouspolitiikan onnistumisen arviointi. Samankaltaisia analyysejä tosin tehdään jo nyt usean eri tahon toimesta. Päälekkäisen toiminnan kustannus on suuri pienessä maassa, jossa on rajoitetut akateemiset ekonomistiresurssit. Toisaalta Suomessa on

pulaa joidenkin finanssipoliitiikan kannalta tärkeiden alojen tutkimuksesta. Erityisen vähän tehdään sovellettua makrotalouden akateemista tutkimusta. Kuvaavaa on se, että vahvin makrotalouden tutkimusyksikkö sijaitsee yliopistojen ulkopuolella, Suomen Pankissa. Sen ekonomistien ja tutkijoiden mahdollisuudet ottaa aktiivisesti osaa talouspoliittiseen keskusteluun ovat – keskuspankin asemasta johtuen – kuitenkin rajatut. Suomalaisen talouspoliittisen keskustelun analyyttistä tasoa olisi tarpeen nostaa ja tarve talouspolitiikan kannalta tärkeitä aiheita koskevalle akateemiselle makrotutkimukselle on ilmeinen.

Talousennusteita tekevät jo nyt monet tutkimuslaitokset. Ne arvioivat toisinaan, esimerkiksi ennusteiden julkistamisen yhteydessä, myös julkisen talouden pidemmän ajan kestävyyttä. Samoin ennusteita ja arviointeja tekevät säännöllisesti EU ja kansainväliset järjestöt.

Ulkomaisiin finanssipoliitiikkaa seuraaviin järjestöihin verrattuna suomalaisen finanssipoliittisen neuvoston etu olisi oleellisesti parempi paikallistuntemus. Esimerkiksi OECD:n, IMF:n tai EU:n asiantuntijat ovat maaraportteja kirjoittaessaan täysin suomalaisten asiantuntijoiden varassa. Ei voida edellyttää, että ulkomaiset arvioitsijat seuraisivat suomalaista (ja suomenkielistä) keskustelua, politiikan valmistelua tai suomalaista tutkimusta tai että ulkomaiset asiantuntijat voisivat arvioida maatamme koskevan tutkimustiedon laatua. Näistä syistä kotimaisella asiantuntijaelimellä on kansainvälisiä kollegojaan paremmat edellytykset arvioida suomalaisen finanssipoliitiikan onnistumista ja talouspoliittisten päätösten vaikutuksia.

Suurin osa aihetta pohtineista ekonomisteista tuntuu puoltavan ajatusta neuvoston perustamisesta. Valtioneuvoston kanslian vuonna 2010 julkaisemassa raportissa finanssipoliitti-

sen neuvoston perustamiseen suhtautuvat positiivisesti Jaakko Kiander, Sixten Korkman, Jukka Pekkarinen ja Pekka Sinko. Korkman ottaa teemaan kantaa uudelleen Kansantaloudellisen aikakauskirjan vuoden 2012 ensimmäisessä numerossa. Näiden ekonomistien mukaan neuvoston perustamisen kustannus suhteessa mahdollisiin hyötyihin on kohtuullisen pieni¹. Samaan lopputulokseen päätyy myös Yläoutinen (2011), joka kuitenkin korostaa, että neuvoston työn tulisi perustua vankkaan asiantuntemukseen. Taustalla on epäily, että riittävän asiantuntevien jäsenten löytäminen neuvoston jäseniksi voi olla ohuen tutkimusperinteen vuoksi vaikeaa.

4. Suomeen sopiva finanssipoliittinen neuvosto

Kansainväliset kokemukset finanssipoliittisista neuvostoista ovat pääsääntöisesti positiivisia ja neuvostoa koskevat suomalaiset kannanotot suosiollisia. Tämän jakson tarkoituksena on viedä ajatusta eteenpäin ja esittää konkreettinen malli Suomen olosuhteisiin sopivasta finanssipoliittisesta neuvostosta.

4.1. Mandaatti

Suomalaisen finanssipoliittisen neuvoston keskeinen tehtävä olisi EU-sopimusten ja hallituk-

sen itse asettamien finanssipoliittisten tavoitteiden toteutumisen seuranta, aivan kuten yllä mainitussa valtiosopimuksessa ehdotetaan. Neuvoston tulisi arvioida, pysytäänkö asetuissa tavoitteissa ja, mikäli ei pysytä, mitä pitäisi tehdä tavoitteiden saavuttamiseksi. Jos hallitus on itse esittämässä muutoksia talouspolitiikkaan, neuvoston tulisi arvioida niiden riittävyttä. Neuvoston tulisi myös arvioida, ovatko finanssipoliittikan tavoitteet ristiriitaisia ja miten eri tavoitteet sopivat yhteen.

Suomen pitkän aikavälin finanssipoliittikan kannalta keskeistä on kestävyysvajeongelman ratkaisu. Kestävyysvajeen seurannan lisäksi neuvoston tulisi arvioida laskelmien teko tapaa, niissä käytettyjen oletusten valintaa sekä tarvitta varautua perusennusteen lisäksi myös vaihtoehtoisiin kehityskulkuihin. Laskentamenetelmien kehittäminen sopisi myös luontevasti neuvoston toimenkuvaan.

Vaikka finanssipoliittikan kestävyuden arviointi olisi neuvoston tärkein tehtävä, toimenkuvan pitäisi olla kuitenkin kohtuullisen laaja, jotta neuvosto voisi ottaa kantaa finanssipoliittikan kestävyteen suoraan vaikuttaviin keskeisiin tekijöihin. Tällöin se voisi arvioida muun muassa työllisyys-, vero- ja sosiaaliturvapoliittikkaa, julkisten menojen rakennetta ja julkisten palveluiden toimintaa sekä talouskasvuun vaikuttavia tekijöitä.²

Toimenkuvaan ei sen sijaan kuuluisi lyhyen ajan makroennusteiden tekeminen. Niitä tehdään Suomessa jo runsaasti, ja ennusteiden puolueettomuus voitaisiin pyrkiä helpommin

¹ Aiheesta järjestettiin alkusyksyllä 2011 myös seminaari, jossa alustivat muun muassa professorit Lars Calmfors (Tukholman yliopisto) ja Torben M. Andersen (Aarhusin yliopisto) sekä Etilan silloinen toimitusjohtaja Sixten Korkman. Tässäkin seminaarissa esitetyt näkemykset puolsivat monilta osin finanssipoliittisen neuvoston perustamista. Lyhyt yhteenveto ja linkki seminaarissa pidettyihin esityksiin löytyvät täältä: <http://blog.hse-econ.fi/?p=4044>.

² Hollannissa finanssipoliittinen instituutio on tuonut keskusteluun erilaisia politiikkavaihtoehtoja ennen kuin poliittiset puolueet ovat varsinaisesti lyöneet kantaansa asiaa kiinni. Tätä on pidetty erityisen hyödyllisenä (ks. Bos ja Teulings 2012).

varmistamaan esimerkiksi Pekkarisen (2008) ehdottaman ennustefoorumin tapaisen menetelyn kautta.

Mandaattiin on syytä sisällyttää mahdollisuus tilata sekä *ex ante* -tyyppisiä etukäteisarviointeja, jolloin politiikkamuutoksen mahdollisia vaikutuksia arvioidaan ennen niiden toteuttamista, että *ex post* -vaikuttavuusanalyysinä. Jälkimmäinen on perusteltua, koska Suomessa arviointitutkimusta ei tehdä vielä järjestelmällisesti ja koska merkittäviin tietovajeisiin törmätään toistuvasti.³

Calmfors (2012) ehdottaa, että neuvosto arvioisi toteutetun politiikan lisäksi myös opposition esittämiä vaihtoehtoja. Samoin vaalien alla olisi erinomaista, jos jokin puolueeton taho arvioisi eri puolueiden talouspoliittisia ohjelmia. Neuvoston työn vaikuttavuuden esteeksi voi nousta se, että sen koetaan arvostelevan kulloinkin vallassa olevia päättäjiä. Opposition uudistusehdotusten arvioiminen voisi edesauttaa neuvoston puolueettoman maineen muodostumista. Koska arvioimme, että käytännössä perustettavan neuvoston resurssit eivät ainaakaan aluksi olisi kovin suuret, ehdotamme kuitenkin, että ensi vaiheessa neuvosto keskittäisi voimavaransa nimenomaan toteutetun politiikan arviointiin.

4.2. Institutionaaliset puitteet

Olellainen vaatimus neuvoston työlle on täysi riippumattomuus. Neuvoston ja siihen nimitettyjen henkilöiden täytyy olla riippumattomia esimerkiksi talouspolitiikan päätöksentekijöistä ja valmistelijoista sekä taustayhteisöjensä kannanotoista.

Yhtä olennaista on tarvittava asiaosaaminen. Neuvosto työskentelee kollegiona. Sen jäsenistä muodostuvalta kokonaisuudelta on perusteltua vaatia asiantuntemusta käytännön talouspolitiikan kannalta relevanteilta tutkimusalueilta eli makrotaloustieteen lisäksi esimerkiksi työn taloustieteestä, julkistaloustieteestä tai talouskasvun tutkimuksesta. Tieteellisten ja tutkimuksellisten ansioiden lisäksi jäsenillä täytyy olla riittävä talouspolitiikan käytäntöjen ja talouspoliittisen päätöksenteon tuntemus.

Neuvostossa voisi toimia puheenjohtajan lisäksi 3–5 taloustieteilijää, jotka nimitettäisiin pääsääntöisesti taloustieteen professoreiden parista. Muilta kuin professorijäseniltä pitää edellyttää tieteellistä pätevyyttä, kuten esimerkiksi vähintään dosentin pätevyyttä.⁴ Ottaen huomioon suomalaisten taloustieteen laitosten ja yksiköiden pienuus ehdotamme, että vähintään yksi jäsen olisi ulkomaalainen. Ulkomaisia jäseniä lienee helpoimmin löydettävissä muista Pohjoismaista. Pohjoismaisten jäsenten etuna on myös ruotsin kielen taito.

Neuvoston jäsenillä pitää olla ajankäytöllisesti mahdollista paneutua ja perehtyä neuvoston työhön. Varsinkin puheenjohtajan osalta tämä on mahdollista vain, jos hän irtautuu ainakin osittain päätoimestaan eli toimii neuvoston puheenjohtajan tehtävässään osa-aikaisena, esimerkiksi puolipäiväisesti eli 50 prosentin työpanoksella.⁵ Myös muiden jäsenten toimien on perusteltua olla osa-aikaisia, esimerkiksi siten, että heidän panoksensa neuvoston työs-

⁴ Vähemmistö jäsenistä (esim. 1–2 jäsentä) voisi siis tulla myös tutkimuslaitoksista tai Suomen Pankista. Nimitettävien jäsenten tulee sitoutua neuvoston riippumattomuuteen.

⁵ Tämä siis edellyttää, että hän on osittaisella (50 %:n) työvapaudella professorin tehtävästään.

³ Ks. myös Hyytinen ja Toivanen (2011).

kentelyyn vastaisi yhden viikoittaisen työpäivän kohdistamista siihen (20 %:n työpäanos).

Neuvostolla olisi oltava käytössään sihteeristö, joka voisi koostua esimerkiksi kokopäivätoimisesta pääekonomistista (pääsihteeristä), muutamasta tutkijasta/ekonomistista ja hallinnollista henkilöstä (sihteerit). Näiden virkojen ei välttämättä tarvitse olla kokonaan uusia tai edes kaikkien osalta kokopäivätoimisia, vaan ne voitaisiin irrottaa osin nykyisten tutkimuslaitosten tai virastojen toiminnoista (esim. Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT tai Valtiontalouden tarkastusvirasto VTV).

Neuvosto tarvitsee sijoituspaikan, joka voisi olla esimerkiksi VATT tai VTV, kuitenkin niin että neuvosto olisi erillinen, itsenäinen osa yksikön toimintaa. Sijoituspaikkansa avulla neuvosto saisi käyttöönsä tilat ja muun tarvittavan infrastruktuurin, kuten kirjastoyhteydet ja yhteydet tilastollisiin aineistoihin.

Neuvostolle on perusteltua järjestää – tiettyissä tilanteissa – muita ulkopuolisia parempi pääsy esimerkiksi ministeriöiden tai viranomaisten luottamukselliseen valmistelu- yms. aineistoon.

Ehdotamme, että suomalainen finanssipoliittinen neuvosto toimisi kiinteässä yhteistyössä Ruotsin ja Tanskan vastaavien elinten kanssa. Suomalaisen neuvoston tulisi ensi töikseen perehtyä muiden neuvostojen työhön ja ottaa käyttöönsä niiden parhaat käytänteet. Neuvostolla tulisi olla myös mahdollisuus järjestää tapaamisia ja yhteisminäareja muiden Pohjoismaiden neuvostojen kanssa.

Neuvoston jäsenyys olisi kiertävä muutama vuoden välein. Riippumattomuuden takaamiseksi uudet jäsenet nimitettäisiin Ruotsin tapaan neuvoston itsensä ehdottamien henkilöiden keskuudesta.

Neuvoston työ pitäisi myös altistaa vertaisarvioinnille säännöllisin väliajoin, jolloin sen työn laatua arvioisivat puolueettomat, mielellään ulkomaalaiset tahot.

4.3. Toimintatapa

Neuvoston tärkein tehtävä olisi julkaista kerran vuodessa julkinen raportti, jossa arvioitaisiin mandaatin kannalta keskeisiä finanssipoliittisia päätöksiä. Työ julkaistaisiin seminaaritilaisuudessa, ja kaikki materiaali tulisi olla saatavilla neuvoston kotisivuilta. Raportti julkaistaisiin sekä suomeksi että englanniksi.

Neuvosto voisi ottaa vastaan kommentteja jo raporttia valmistellessaan järjestämällä työtään tukevia seminaareja.

5. Yhteenveto

Edellä hahmoteltu neuvosto tarjoaisi monenlaisia etuja. Se kokoaisi koordinoitusti pienen maan resurssija arvioimaan hallituksen talouspoliittista linjaa. Se lisäisi finanssipoliittikan seurantaan, ja neuvostoon kuuluvilla voisi olla muita ulkopuolisia paremmat edellytykset asiantunteviin kommentteihin, jos he pääsevät muita ulkopuolisia paremmin käsiksi luottamukselliseen aineistoon.

Julkisuudessa monia talouspolitiikan kommentaattoreita pidetään helposti puolueellisina riippumatta siitä, mitä he sanovat. Jos finanssipoliittinen neuvosto onnistuu toimimaan aidosti puolueettomana ja saa sellaisen maineen, edistyy myös analyyttinen talouspoliittinen keskustelu.

Hallituksen kannalta kyse ei ole pelkästä kritiikistä, vaan finanssipoliittisen neuvoston kommentit voivat toisaalta helpottaa joidenkin hankalien uudistusten poliittista hyväksyntää-

vyttä. Opposition kannalta neuvoston olemassaolo lisää taas hallituksesta riippumattoman analyysin saatavuutta, kun kaikki analyysikapasiteetti ei ole hallituksen alaisuudessa.

Riippumattoman aseman vuoksi neuvosto ei voi luonnollisesti osallistua talouspolitiikan valmisteluun, mutta on tärkeää nähdä, että arvioinnin tarkoitus on nimenomaan vaikuttaa tuleviin talouspoliittisiin toimenpiteisiin. Finanssipoliittiseen neuvostoon sijoitetut resurssit eivät siten ole pois talouspolitiikan valmistelusta.

Neuvoston perustamisen kannalta haasteellista on, että Suomessa on vähemmän professoritason ekonomisteja maamme kokoonkin nähden kuin muissa Pohjoismaissa. Erityisesti makrotalouden tutkimus on yliopistoissa vähäistä. Uskomme kuitenkin, että tarvittavat resurssit ovat saatavissa. Mahdollisuus rekrytoida neuvostoon ulkomaisia jäseniä kasvattaisi sopivien jäsenkandidaattien määrän moninkertaiseksi. Haasteeksi muodostuu varsinkin toiminnan alussa puolueettoman maineen aikaansaaminen.

Johtopäätöksemme on, että tässä kirjoituksessamme hahmoteltu finanssipoliittinen neuvosto kannattaa perustaa. Perustamiseen liittyy Suomessa suurempia haasteita kuin joissakin muissa maissa rajallisten resurssien vuoksi, mutta toisaalta tarvekin on suurempi: analyttisen tiedon käyttö on meillä ollut verrokkimaita vähäisempää poliittisessa päätöksenteossa. Neuvosto tarvitsee pienehkön sihteeristön tuen, mutta jos tämä infrastruktuuri on saatavissa ainakin osin aiempia resursseja uudelleen kohdentamalla, jäävät perustamiskustannukset pieniksi. Neuvoston työstä voisi olla suurta hyötyä päätöksenteolle, eikä merkittäviä haittoja ole nähtävissä. □

Kirjallisuus

- Blanchard, O., Dell’Ariccia G. ja Mauro, P. (2010), “Rethinking macroeconomic policy”, IMF Staff Position Note 10/03.
- Bos, F. ja Teulings, C. (2012), “The Dutch CPB: What can be learned from the world’s oldest fiscal watchdog?”, <http://www.voxeu.org/index.php?q=node/7929> (viitattu 14.8.2012).
- Calmfors, L. ja Wren-Lewis, S. (2011), “What should fiscal councils do?”, *Economic Policy* 26: 649–695.
- Calmfors, L. (2012), “The Swedish Fiscal Policy Council: Watchdog with a Broad Remit”, CESifo WP Nr. 3725.
- Haaparanta, P. (2010), ”Talouspolitiikan tutkijaneuvosto nyt!”, Akateeminen talousblogi 9.7.2010, <http://blog.hse-econ.fi/?p=2689> (viitattu 14.8.2012).
- Hagemann, R. (2011), “How can fiscal councils strengthen fiscal performance?”, *OECD Journal: Economic Studies* 2011: 75–98.
- Hyytinen, A. ja Toivanen O. (2010), ”Tutkimuksen hyödyntäminen poliittisessa päätöksenteossa”, *Kansantaloudellinen aikakauskirja* 106: 426–435.
- Korkman, S. (2010), ”Finanssipoliitiikan instituutiot ja julkisen talouden rahoituksen kestävyys”, teoksessa *Finanssipoliitiikan instituutiot*, Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 18/2010.
- Korkman, S. (2012), ”Talouspolitiikka ja tutkimus”, *Kansantaloudellinen aikakauskirja* 108: 6–14.
- Pekkarinen, J. (2008), ”Ennustetyön muuttuva kuva”, *Kansantaloudellinen aikakauskirja* 104: 307–311.
- Valtioneuvoston kanslia (2010), *Finanssipoliitiikan instituutiot*, Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 18/2010.
- Yläoutinen, S. (2011), ”Ulkopuoliset tahot finanssipoliitiikan seuraajina ja arvioijina: pitäisikö Suomeen perustaa itsenäinen finanssipoliittinen instituutio?”, *Kansantaloudellinen aikakauskirja* 107: 50–58.